

Andrey Tikhomirov

*Germönsku
þjóðarinnar
Germaniske folk*

Andrey Tikhomirov

**Germönsku þjóðarinnar
Germanske folk. Innó-evrópsk
flæði Indoeuropeisk migrasjon**

«Издательские решения»

Tikhomirov A.

Germönsku þjóðarinnar Germanske folk. Innó-evrópsk flæði
Indoeuropeisk migrasjon / A. Tikhomirov — «Издательские
решения»,

ISBN 978-5-00-509697-5

Bókin segir frá gömlum búferlaflutningum germönsku þjóðarinnar eftir að þeir
yfirgáfu indóevrópska forfeðraheimilið — steppana í Suður-Úralfjöllum —
Svartahafinu. Boken forteller om de gamle migrasjonsbevegelsene til de germanske
folken etter at de forlot det indoeuropeiske forfedrehjem — steppene i Sør-Ural —
Svartehavet.

ISBN 978-5-00-509697-5

© Tikhomirov A.
© Издательские решения

Содержание

Íslenskt mál	6
Myndun fornu indó-evrópubúa í Suður-Úralfjöllum – Svartahafinu	6
Þjóðverjar	9
Конец ознакомительного фрагмента.	14

Germönsku þjóðarinnar Germanske folk Innó-evrópsk flæði Indoeuropeisk migrasjon

Andrey Tikhomirov

© Andrey Tikhomirov, 2019

ISBN 978-5-0050-9697-5

Created with Ridero smart publishing system

Íslenskt mál

Myndun fornu indó-evrópubúa í Suður-Úralfjöllum – Svartahafinu

Nútíma fornleifarannsóknir sanna að heimaland indó-Evrópubúa er svæðið í Suður-Úralfjöllum, þar sem þau mynduðust sem einn tungumálahópur.

Samfélög eru búin til, fyrst á grundvelli sameiginlegs uppruna – fæðingar, og eftir því sem söluhæfum vörum fjölgar myndast stórt fjölskyldusamfélag, sem samanstendur af fríttri, þ.e.a.s nokkrum ættkvíslum. Síðan nágrannasamfélagið í formi ættkvíslar, næsta skref – sameining ættbálka, sem leiðir aftur á móti til myndunar fólksins og síðan ríkisins. En fyrir hvert samfélag er hagsmunasamfélag einnig nauðsynlegt, í þessu tilfalli, verndun málmvinnslufyrirtækja og afurða þeirra. Svo voru byggðir fornra málmvinnslufólks, og einkum Arkaim-menningar Suður-Úralfjalla. Svipaðar byggðir fundust í Evrópu, í Þýskalandi nálægt Dresden og Leipzig, svo og í Austurríki og Slóvakíu, undir 7 þúsund ára aldri. Eftir lok náttúruauðlinda voru byggðirnar «lokaðar», skurðirnir fylltir og leifar íbúanna brenndar.

Borgarland er skilyrt nafn yfirráðasvæðisins í Suður-Úralfjöllum, þar sem fornar borgir og víggirt byggð Sintash-menningarinnar á miðjum bronsöld (um 2000 f.Kr.) fundust ein menning.

Landnám uppgötvaðist á áttunda og níunda áratugnum. XX öld. Einn af fyrstu fornleifafléttunum sem fannst var forn byggð við Sintashty-ána (þverár Tobol), vegna þess var byggðin sjálf nefnd eftir Suður-Ural ánni. Fljótlega eftir uppgötvun annarra borga fóru fornleifafræðingar að nota hugtakið «Sintashta menning.» Þetta «land» er staðsett í Chelyabinsk svæðinu, Orenburg svæðinu, Bashkortostan og norðurhluta Kasakstan. Borgir eru staðsettar á yfirráðasvæðinu með 350 km þvermál.

Allar byggðir sameinast um svipaða gerð mannvirkja, skipulagningu innviða þéttbýlis, byggingarefni og tilvistartíma. Sem og sömu landfræðilega rökfræði. Styrking er greinilega sýnileg á loftmyndum. Eftir 4.000 ár birtast beinagrindir borganna greinilega á bakgrunn náttúru náttúrunnar, plægðir akkrar. Það kemur fram vitneskja um kunnáttu verkfræðinganna sem hannaði og bjó til slíkar kerfisborgir. Borgirnar sjálfar hentuðu mest til lífsins. Í fyrsta lagi veittu þeir vernd fyrir ytri óvinum og í öðru lagi voru borgirnar gerðar fyrir líf og störf handverksmanna, söðla, leirkerasmiða og málmvinnsluaðila. Inn í borgunum er stormsjár sem tekur vatn út úr byggðinni. Nálægt borgunum voru grafreitir skipulagðir, dýrapenna var smíðaður. Allar víggirtar byggðir voru gerðar í þremur mismunandi gerðum: kringlótt (8—9 stykki); sporöskjulaga (um það bil 5); rétthyrnd (um það bil 11). Hugtakið «land» einkennir viðeigandi staðsetningu þessa borgar. Til viðbótar við þá staðreynd að öll víggirt byggð var byggð á samningur landsvæði á sama tíma, í sama stíl og með sömu verkfræðilausnum, eru svipuð efni, önnur sameiningareiginleikar sýnilegir.

Á stóru yfirráðasvæði steppanna í fornöld vestan Úralfjalla bjuggu ættkvíslirnar svokallaðar Srubnaya og austan Andronovo-menningarinnar, en sú síðarnefnda náði til svæðisins frá Úralfjöllum til Altai og Yenisei. Andronovítar, sem töluðu einn af mállýskum forna íranska tungu (Indó-evrópskur hópur), alin nautgripir og smá nautgripir, hestar, stunduðu fiskveiðar. Í Suður-Úralfjöllum hefur verið greint ummerki um flóðabúskap. Andronovo-samfélagið var álitid frekar afturhaldssamt og fornleifar, eins og sést einkum af fátækt greftrunar þeirra. Í gröfinni ásamt hinum látnu settu þeir venjulega leirmuni, bronsskartgripi, sjaldnar verkfæri og vopn.

Samkvæmt Videvdat (fyrsta bók Avesta, safn af helgum bókum af fornum írönskum trúarbrögðum, eins konar íranska framhald Vedaanna), er forfeðraheimur forna Írana Airyanem

Vaejah (Avest. Airyanem Vaejah, «Arýan rými»). Þessu landi er lýst sem endalausum sléttum þar sem fallega áin Daitya (Vahvi-Datiya) rennur.

Indó-evrópskar ættkvíslir fluttu frá austri til vesturs og eins og snjór sem féll frá fjalli, hrífu þeir allt í vegi þeirra og tóku inn þá sem gengu í ættkvísl sína. Forfeðraheimili þeirra, þar sem þau mynduðust sem einn tungumálahópur, voru steppar Svartahafssvæðisins – Suður-Úralfjöllin.

Indó-evrópsk svæði Kentum (blátt) og Satem (rautt). Áætlað upphafssvæði gervihnatta er sýnt í skærrautt. Kentum-satem deild er kölluð isogloss í indóevrópsku tungumálafjölskyldunni, tengd þróun þriggja raða af ryggju samhliða endurgerðum fyrir Pra-Indo-European tungumál (PIE), * kW (labio-velar), * k (velar), og * k; (hólf). Hugtökin koma frá orðunum sem þýða töluna «hundrað» á dæmigerðum tungumálum hvers hóps (Latin centum og Avestan satem).

Avesta ráðleggur guðinn Ahura Mazda (ákaflega fróður prestur) hinum víðfræga ótakmarkaða konung hinna fornu aríumanna (Indó-Evrópubúa) Yime að búa til risa girðingu – Varu, og þar, fyrir þessa girðingu, setti «fræ allra karlar og konur sem eru mest á þessari jörð, og fræ allra ættkvía, og fræ allra plantna. Og til að gera allt í þörum, meðan fólk er í Var ... «Hinn víðfrægi Vara samanstóð af 3 hringjum, lokuðum hver í annarri. Frá ystu 9 leiðum voru gerðar, frá miðri – 6, frá innri – 3. Og á þessu landsvæði sem girt var frá illum vindum, byggði Yima 18 götur og bjó til glugga fyrir ofan toppinn – eitthvað eins og reykháfur. Verndari verksmiðjunnar í Slavnesku heiðnu pantheoninu var járnsmiðurinn guð Svarog (sanskrít. «Svarga» – himnaríki). Ímynd Svarogs er nálægt Gríska Hephaestus og Prometheus.

Sólin – já-guð – í slaviskri goðafræði var hugsað sem sonur Svarogs. Forn Slavic guð – Dazhdbog – handhafi hamingju, táknar líklega rigningu, til dæmis í Slóvakíu dažď (lesið «dazhd») – rigning. «Vindur blæs» er hlíðstæðan mann sem blæs frá munnum. «Blint rigning» merkir að það rignir og sólin skín og því kemur í ljós að það er eins og rigningin «sjái ekki» og fari þangað sem sólin skín. Í kristna alþýðudagatalinu breyttist Svarog í dýrlingana Kozma og Demyan – verndara járnsmíða og hjónabands. Mjög nærvera guðanna – smyglarverjar – gefur til kynna fornöld uppruna sinnar. Með orðinu «Svarog» er orðið «Swastika» (Skt.) Svipbrigði – kross með endum beygður í réttu horni, eitt elsta skrautmótífið sem fannst meðal þjóða Indlands, Kína, Japan, þar sem ristillinn skilti hafði einnig trúarlega þýðingu. Berðu einnig saman slavnesku orðin «elda», «suðu». Í steppum Úralfjalla-Altai hefur járnsmíðar þegar náð verulegum þroska meðal Scythian ættbálka Norður-Svartahafssvæðisins (7—4 aldir f.Kr.), svo og meðal Sarmatíumanna og Slavanna sem þekktir voru á 4. – 6. öld. undir nafni maura. Á 10—11 öld. járn og stálvörur í Rússlandi voru útbreidd og höfðu fjölbreytt notkun. Forn málmvinnslufyrirtæki einbeittu sér yfirleitt í höndum þeirra bæði bræðslu járn úr mýrargrýti, svokölluðum «matreiðslu» á járn og framleiðslu ýmissa járnafurða, sem og járnsmíðar á kopar, tini, silfri og gulli, sérstaklega í skartgripum. Notaður var eldstæði, þar sem tær af mýrargrýti ofan og neðan voru þakin kolum, sem kviknaði í og hitað að viðeigandi hitastig. Bráðna járníð rann til botns í eldstönginni og myndaði seigfljótandi massa (crits). Járnsmíðurinn tók það með skotheldum og mótaði það síðan með hamri á styttni, gaf vörunni tilætluð lögun, sló slagg frá yfirborðinu og minnkaði porosity málmsins. Þróun járn leiddi til verulegs stökk í þróuninni. Að auki voru útfellingar af tini og kopar, og ál úr bronsi, í búsvæði hinna fornu Indó-Evrópubúa, nánast ekki til, þeir voru

fluttir inn frá öðrum svæðum. Járngrýti var útbreittara en kopar og tin, járnmaln myndaðist í miklu magni undir áhrifum örvera í mýrum og staðnaðri vatnsföllum. Og dreifingarsvæði hinna fornu indó-evrópubúa einkenndist einmitt af gnægð vatna og votlendis. Ólíkt kopar og tini var í fornöld járn anna hvarvetna úr brúnum járngrýti, vatni, mýri og öðrum málmgrýti. Forsenda fyrir víðtækri notkun á járnálmvinnslu var notkun hráostarferlis þar sem minnkun járnns úr málmgrýti náðist við hitastigið 900 gráður en járneið var aðeins brætt við hitastigið 1530 gráður til að framleiða járn með hrár járneiðferð var malmurinn mulinn, kalmaður yfir opnum eldi og síðan í gryfjum eða litlum leirfoci þar sem kolum var lagt og lofti blásið af belg, járneið var endurreist. Öskra myndast neðst í ofninum (bera saman Krishna frá sanskrít, kveikt. – «dökk, svart», einn af dáða guði í hindúisma). – moli af porous, pasty og mjög mengað járn, sem síðan þurfti að sæta endurteknum heitu smíði.

Öskrandi járn var athyglisvert vegna mýktar þess, en þegar í fornöld var uppgötvuð aðferð til að fá harðari málmeið með því að herða járnafurðir eða sementa þær, það er að segja kalka í beinkol í þeim tilgangi að kolefna. Smíðjan – ofn til framleiðslu á járneiði í ostagerðinni var grunn gryfja í jörðu, sem loft frá belgjum var fódrað með leirrörum, sem við sjáum í fornum uppbyggingum Arkaim, Quintana, Goloring og fleiri þorpum. Í kjölfarið fóru þessi byggingakerfi að teljast heilög og þau voru endurskapuð í ýmsum krosslaga afbrigðum, þar með talin í formi ristils, frumstætt domnica leit út eins og sívalur mannvirki úr grjóti eða leir, þrengd upp, þess vegna útlit hjólhýsa, a kross með endana beygða í rétt horn. Neðan frá var komið fyrir rásum þar sem leirstútum var komið fyrir, leðurbólum var fest við þá, með hjálparlofti þeirra var dælt í ofninn. Þessi hönnun líktist krossum af ýmsu tagi, sem síðar voru deifid í hindúisma, búddisma, kristni.

Norður-indverska borgin Varanasi (nafnið Var er getið í nafni borgarinnar, birtist í kringum 7. öld f.Kr.), einnig þekkt sem Benares, er ennþá pílagrímsferð hindúa, það er líka fjöldinn líkbrennsla í látinn. Lík trúaðra eru brennd í berum augum. Í fornöld var það líka í Varsjá: prestar með horn á höfði sér og með vængi á bakinu brenndu látna fólkið – það er frumgerð helvítis. Hinir látnu vildu þetta, þar sem talið var að með eldi færu þeir strax til himna til guðanna.

Elstu bækur Veda og Avesta (bera saman: Slavnesku orðin «að vita» og «fréttir») eru í raun aðalgrundvöllur flestra trúarbragða sem eru til í dag. Elsti hluti Avesta Ghats eru einnig kallaðir (Ghats) – fjöll á Hindustan-skaganum á Indlandi (Vestur- og Austur-Ghats), svo og gamla rússneska orðið «ghat» – gólfefni úr stokkum til yfirferðar, leið um mýri, mýri. Ghats – tröppur vallarins í Varanasi, niður að Ganges, lík þeirra látnu eru brennd þar. Öll þessi orð eru af sama uppruna.

Krossinn var virtur í forkristnum sektum. Myndir hans fundust við fornleifauppgröft í mismunandi heimshlutum, einkum í Suður-Ameríku og Nýja-Sjálandi. Það var staðfest að hann þjónaði sem hlutur tilbeiðslu annarra þjóða sem tákn elds, sem upphaflega var fengið með núningi tveggja krossa prik, tákn sólarinnar og eilíft líf. Þegar í fornöld, til að draga úr bræðslumarki málmvinnslufræðinga, fóru þeir að nota flúorít (flúorspar, flúorít eru í mismunandi litum: fjólublár, gulur, grænn, sjaldan litlaus) og gátu fengið stál við hitastigið 1100 – 1200 gráður, í stað 1530—1700 gráður, sem gerði okkur kleift að eyða minna eldsneyti (tré eða kol) í stálframleiðslu og fá mjög varanlegar járnafurðir.

Þjóðverjar

Nöfnin «germönsk», «germönsk», «Þýskaland» koma frá latnesku tungumálinu: Germanicus – germanska; Germani – Þjóðverjar, fjölmargir ættkvíslir sem búa milli Rínar, Dóná, Vistula og Norðursjóar; Germanía – Þýskaland, landsvæði austur af Rín, byggt af germönskum ættkvíslum. Sem aftur á móti að fara aftur í svo latnesk orð eins og: germane – hreinskilnislega, einlægni; germanitas (germanus) – bræðralag, nán frændsemi, frændsemi; germanus (germen) – innfæddur, raunverulegur, ósvikinn; germen – nýrun, spíra, sýkill, afkomandi; germino (germen) – láta spíra vaxa.

Sjálfnafn Þjóðverja kemur frá forn þýska orðinu «fólk» – Thiuda. Næstum allir nágrannar kalla Þjóðverja ekki með nafni, en samkvæmt einni af germönsku ættflokkunum: Ítalir – tedesco (frá «Teutunum»), Franska – allemagne (frá «Alemönum»), Finnar – Saksa (frá «Saxunum»), Sálverar kalla Þjóðverja, samkvæmt þekktri útgáfu af orðinu «mállaus».

Austurríkismenn komu til vegna þýskunar á Slavunum. Slavar stofnuðu Samo-ríkið um 623. Eftir hrun þess bjuggu Slavar furstadæmið í Kärnten (Horutania), íbúar þeirra bjuggu á bæjum. Um miðja 8. öld urðu Slavar, sem börðust gegn Avars, háðir Bæverjum, þá Frökkum, og eftir fall Karólíska heimsveldisins árið 843 voru þessi lönd, ásamt Bæjaralandi, flutt til konungsríkisins Austur-Franks, framtíðar-Þýskaland, sem að því er virðist, og þau kölluðu þessi landsvæði «Austurríki» – «Austurveldi», frá Ost – «austur» og Reich – «heimsveldi».

Forfeðraheim germönskra og rómantískra tungumála var rakið til vesturhluta Rússlands. Alþjóðlegt teymi vísindamanna (þar á meðal sérfræðingar frá Pétursborg og Samara) hefur fundið nýja erfðafræðilega staðfestingu á haug tilgátunni um tilkomu indóevrópskra tungumála. Höfundarnir birtu niðurstöður rannsókna sinna í tímaritinu Nature og er stuttlega að finna á vefsíðu háskólans í Adelaide. Í vinnu sinni greina vísindamenn frá því að að minnsta kosti sum indóevrópskra tungumála í Evrópu hafi myndast vegna fjöldafólks á frummálstalum frá evrópskum yfirráðasvæði Rússlands nútímans. Einkum vegna slíkra fólksflutninga komu líklega upp Eystrasalts-Slavísk, germönsk tungumál og rómantík. Sérfræðingar komust að þessari niðurstöðu með því að greina erfðamengi 94 einstaklinga sem bjuggu fyrir 3—8 þúsund árum í Evrópu. Erfðafræði hefur komist að því að frá því fyrir 4,5 þúsund árum höfðu um það bil 75 prósent íbúa í Mið-Evrópu forfeður frá steppum Rússlands. Þessir fulltrúar menningar strengjakeramikanna reyndust forfeður fólks í annarri menningu – gryfjunni, sem bjó á yfirráðasvæðinu milli Dnjepr og Volga. Þetta gæti þýtt staðfestingu á tilgátunni um að menning strengja keramik hafi myndast annað hvort undir áhrifum gryfjunnar eða að fulltrúar hennar hafi verið sterkir undir áhrifum frá þeim fyrri. Vísindamenn taka einnig fram að fólk í gryfjamenningu gæti dreift til Evrópu mest viðeigandi tækni fyrir þann tíma, einkum hreyfingu með stýrið.

Sérstaklega er það gefið til kynna með því að hjól ökutæki og tamið hestar birtust í Evrópu fyrir um 5—6 þúsund árum. Talið er að fyrstu mennirnir hafi komið til Evrópu frá Afríku fyrir um 45 þúsund árum. Fyrir um það bil átta þúsund árum varð önnur fólksbylgja og Evrópa var byggð af bændum frá Miðausturlöndum. Þriðji fólksflutningarstigið, sem vísindamenn hafa lýst, átti sér stað fyrir 5—6 þúsund árum síðan frá yfirráðasvæðum evrópsks hluta Rússlands og Úkraínu nútímans og það er með honum, að sögn vísindamanna, að uppruni fjölda tungumála nútímans Evrópa ætti að tengjast. Vinna vísindamanna staðfestir svokallaða haug tilgátu um uppruna indóevrópskra tungumála. Fornleifafræðingar og málvísindamenn sem aðhyllast það telja að ræðumenn indóevrópsku frumtungumálsins hafi búið á yfirráðasvæði nútíma Rússlands og Úkraínu milli Volga og Dnieper. Stuðningsmenn næstvinsælustu tilgátunnar, Anatolian, tengja tilkomu indóevrópsku tungumálafjölskyldunnar við fólksflutninga frá yfirráðasvæði Tyrklands nútímans (Anatolia forna) fyrir átta þúsund árum. Vísindamenn taka fram að rannsókn þeirra gerir okkur kleift að skilja hvernig helstu indóevrópsku tungumálunum var dreift í Evrópu fyrir 5—6 þúsund árum. Það segir þó ekki neitt um uppruna suður tungumálanna þessarar fjölskyldu, einkum gríska. Nú vonast

vísindamenn til að skilja hvernig búferlaflutningar hátalaranna við frummálið (proto-tungumál) og tengsl þess við indóevrópsku tungumálin í Kákasus, Íran og Indlandi voru háðir.

Einkennilegasti fyrir lok 1. aldar aldar f.Kr. e. – fyrri helmingur fyrsta aldamóts A.D. fornleifar í formi stórra grafarfríra grafreita með ýmsum helgiathöfnum greftrunar: lík og lík. Leifarnar eftir að brennslan var lokuð í urn, líkin voru lögð í jörðina án urn. Þannig voru kirkjugarðar stofnaðir, sem eins og áður segir hér að ofan, hafa verið kallaðir af fornleifafræðingum nafnið «reitir urða» eða «reitir grafreita». Á XIX öld. vísindamenn héldu því fram hverjir áttu grafreitina sem fundust í Mið-Evrópu – Slavar, Þjóðverjar, Þrakar eða Keltar (Indó-Evrópubúar). Slík yfirlýsing um spurninguna var í sjálfu sér röng, þar sem helgiathöfn um greftrun á sviðum urðagarðanna tilheyrði ekki aðeins ættkvíslinni, heldur öllum ættflokkinum sem taldir eru upp hér að ofan.

Tékkneski fornleifafræðingurinn og sagnfræðingurinn Lubor Niederle, sem studdi álit P. Schafarik og annarra tékkneskra og pólskra fornleifafræðinga, bentu til þess að við getum aðeins talað um tengsl við Slavíu um minnisvarða um grafreitina sem eru innan marka landnám hinna fornu Slavnesku ættbálka ætlað af skrifuðum heimildum.

Þetta sjónarmið L. Niederle varðandi þjóðerni burðarmanna í menningu grafreitanna í Mið-Evrópu var staðfest í síðari verkum fornleifafræðinga. Pólskir fræðimenn, sem rannsökuðu menningu búsetusvæðanna á yfirráðasvæði Póllands, komust að þeirri niðurstöðu að fornleifamenningin væri gerð af sveitunum, þar sem yfirráðasvæði þess falli í grundvallaratriðum saman við það landsvæði, sem vestrænum hópi þessara ættbálka var úthlutað Plinius, Tacitus og Ptolemy.

Grafreitir austan við efri hluta Dniester fundust aðeins í lok 19. aldar. eftir fræga rússneska fornleifafræðinginn V.V. Khvoika, sem skoðaði þá á yfirráðasvæði Mið-Dnieper. Rannsóknir á fyrstu minnismerkjum þessarar menningar leyfðu V.V. Khvoika að halda því fram að þeir tilheyri hinum fornu Slavum. Verk V.V. Khvoika var haldið áfram af sovískum fornleifafræðingum sem afhjúpuðu og rannsökuðu margar nýjar byggðir og grafreit fyrir menningu grafreita, sem nú eru þekktir fyrir meira en 400. Þessar uppgröftur sýndu að ekki aðeins miðjan, heldur einnig efri Dnieper í fyrri hálfleik á 1. árþúsundinu var gert upp við slavneskar ættkvíslir sem jörðuðu látna sína í grafreitum og verulega frábrugðnum lífsstíl en nágrannar ættkvíslir – Keltir, Þrakar og aðrir sem höfðu svipaðan sið og greftrun. Á sama tíma varð það vitað að slavnesku ættkvíslir Dnieper eru mjög nálægt slavnesku ættkvíslunum Hanging. Inn í þessum einum massa slavneskra ættkvísla sést nokkur staðbundinn munur sem gaf fornleifafræðingum grundvöll til að tala um nokkrar fornleifar. Þetta er Oksyv menningin í Neðri Hanging, Przeworsk menningin í vatnasvæðinu í Mið- og Efri Vistula. Hið síðarnefnda er nálægt Zarubins menningu slavnesku ættkvíslanna í mið- og efri Dnieper.

Eftir að hafa yfirgefið steppana í Suður-Úralfjöllum – Svartahafssvæðinu, þjuggu fornu Þjóðverjar á yfirráðasvæðinu sem var aðallega milli Norðursjóar, Rínar, Dóná og Laba (Elba), svo og á sunnanverðu Skandinavíu. Upprunalega búseta Þjóðverja í Evrópu var Suður-Skandinavía, Jótland og strönd Eystrasaltsins og Norðursjó milli Weser og Oder.

Þjóðverjar, eins og önnur þjóðerni, þróuðust með smám saman sameiningu smáflokka í ættarbandalag og síðar með sameiningu hinna síðarnefndu í þjóðerninu. Á VI – I öldum. f.Kr., fluttu smám saman suður, og hernumdu þeir yfirráðasvæði nútímalegs Þýskalands allt til Rínar; sumar ættkvíslir, þar sem Trevers léku í kjölfarið stærsta hlutverkið, fóru yfir Rín og stofnuðu sig á vinstri bakka. Í Suður-Þýskalandi settust Sueva, Markomannians og Quads næst í sambandi við Keltana, sem þeir blanduðu sér að hluta saman við.

Þjóðverjar mynduðust vegna blöndunar nokkurra kynþátta og síðar blandað saman við ýmsa þjóðernishópa (Slavs, Keltar, Finno-Ugrians, Romanesque þjóða osfrv.). Fram á miðja 1. öld voru upplýsingar Grikkja og Rómverja um Þjóðverja frekar af skornum skammti. Sjálf nafn Þjóðverja, sem upphaflega var kallað Tungra ættbálkurinn og sem síðan var fullnægt af Keltum til allra þýskra ættkvísla, var fornum höfundum óþekkt í langan tíma. Þjóðverjum var skipt um upphaf tímabils okkar í Austurlönd (Goths, Burgundians, Vandals, osfrv.), Western (Suevs, Huttas, Cherusks, Angles, Saxons, Batavs, Killings, Markomanes osfrv.) Og Northern (Svions, osfrv.). Heimildir til

rannsóknar á félagslegu kerfi Þjóðverja eru annars vegar gögn fornleifafræði, samanburðarvísindi, þjóðfræði og hins vegar verk fornra höfunda, einkum Skýringar um Gallíska stríðið (miðja 1. öld f.Kr.) Júlíus Caesar, sem stóð beint frammi fyrir Þjóðverjum við landvinninga Gallíu og verk rómverska sagnfræðingsins Tacitus – «Þýskaland» (98 e.Kr., handritin kölluð «Um uppruna og búsvæði Þjóðverja»), «Annálar» (c. 116 e.Kr.) og «Sögur» (milli 104 og 109 gg.) Þjóðverjar á tímum keisarans voru þegar kyrrsetu bændur, en af og til yfirgáfu þeir löndin, sem þau voru hernúmin, og fluttu til annarra. Landbúnaðarvélar voru á lágu stigi – landbúnaðarkerfi vakti, sem krafðist stórra landsvæða, ræktanlegt land hratt tæmd og breytt á 1—2 ára fresti. Þjóðverjar ræktuðu rúg, hafrar, bygg og hveiti. Stórt hlutverk í efnahagslífi gegndi nautgriparækt og veiðum. Þjóðverjar höfðu á þeim tíma ekki einkaeignarrétt á landi: þorpin voru byggð af ættum, eignuðu landið sameiginlega og ræktuðu það sameiginlega. Á þessum tíma var patriarchal ættinni þegar skipt út fyrir áður ríkjandi matriarchal.

Á 6. öld f.Kr. e. kaupmenn Massalia þekktu Tilangian ættkvísl sem bjó á Efri Rhone, síðar þekktur sem þýski Tulling ættkvísl. Um miðja 4. öld fór fjöldaferðarmaðurinn Pithaeus í leit að þægilegustu leiðinni til Bretlands, þar sem blý var námað, og til Eysstrasaltsríkjanna, þaðan sem gulbrún var flutt, heimsótti nokkur svæði, sem Þjóðverjar höfðu búið. Samkvæmt honum var norður af Bretlandi land, sem hann taldi eyju og kallaði Thule, en sem ósýnilegt var vesturströnd Noregs. Pythaeus sagði að það væri búið af fólki sem stundaði landbúnað og safnaði hunangi og þaðan bjó hann til sérstakan drykk. Pithaeus skrifaði einnig um eyjuna Abal undan strönd Norðursjávar, hugsanlega nútíma Helgoland, og um Teutóna sem búa í nágrenni þessarar eyju, á Vestur-Jótlandi, einnig einum af germönskum ættkvíslum. Á III öld. f.Kr. Þýska Gesat, sem þýðir spjótmenn, þjónaði sem málaliðar frá ítölsku keltunum og síðan Rómverjum.

Leiðtogarnir, öldungarnir og embættismennirnir, sem Cæsar nefndi, voru í raun skipaðir kjörnum herforingjum og aðalsmanna ættarinnar. Sjálfstæðir ættbálkar sameinuðust stundum í styttri stéttarfélög fyrir sameiginleg herfyrirtæki, þar sem herleiðtogar voru kosnir; þeir leiddu sveit sem sundraðist í lok stríðsins. Á þessum tíma voru stríð tíð hjá Þjóðverjum þar sem umfangsmikið búskaparkerfi og verulegt hlutverk nautgriparæktar skapaði stöðugt þörf fyrir nýtt ræktanlegt land og beitiland, sem leiddi til baráttu fyrir landi milli einstakra ættbálka. Æðsta vald ættkvíslarinnar tilheyrði óreglulega boðaðri alþýðusamkomu. Á friðartímum áttu ættbálkarnir ekki sameiginlega leiðtoga, það voru aðeins öldungar í ákveðnum deildum ættkvíslarinnar, sem sendu aðallega dómarastörf.

Miðað við fornleifaupplýsingar stóðu Þjóðverjar á þeim tíma á miklu lægra þroskastigi en Keltar. Fram í byrjun 4. aldar fengu þeir járnafurðir frá Keltnesku svæðunum og aðeins síðar þróuðu þeir sitt eigið málmvinnslu. Aðeins frá 1. öld f.Kr. e. Rómverskar vörur fóru að smjúga inn í þær, aðallega vín og dýrir réttir, en mjög fáir fulltrúar ættar aðalsins eignuðust þau. Þjóðverjar flytja að lokum til byggðar landbúnaðar, þó að nautgriparækt hafi enn leikið stórt hlutverk. Gróflega byggð úr steini og flísalöguðum húsum komu í stað fyrrum tímabundnu kofanna. Veiðar fóru að gegna minni hlutverki í hagkerfinu. Skipt er um ættarsamfélagið sem ræktaði landið saman á meðan keisarans stóð yfir í fjölskyldusamfélögum sem bjuggu í aðskildum byggðum. Slíkt samfélag plægði nýja lóð á hverju ári og lét þá gamla vera undir gufu. Haga, haga og aðrar jarðir voru sameign nokkurra byggða.

Landbúnaður meðal Þjóðverja var frekar frumstæður og gegndi mun minna hlutverki en nautgriparækt. Þjóðverjar yfirgáfu auðveldlega búsetustaði sína og lögðu af stað til að leita nýrra landa til byggðar. Svo til dæmis um 120 f.Kr. e. Teutónar og nágrennar þeirra Cimbries yfirgáfu Jótland vegna mikils flóða sem lagði landa sína í rúst. Þeir fóru til Spánar, Gallíu og Dónárhéraðs, gengu í bandalag við Scordisk sem börðust við Róm og gengu til Ítalíu en voru sigraðir af Rómverjum. Leifar þeirra settust að í Gallíu við árnar Meuse, Main og Neckar. Meðan á landvistinni stóð fóru Þjóðverjar, eins og Keltar, í gegnum ættkvíslir og ættkvíslir, sem börðust saman og hernámu saman þann hluta landið, sem öldungarnir fengu þeim, sem þeim var úthlutað.

Margir Þjóðverjar þjónuðu sem málaliðar í hermönnum annarra þjóða. Nokkuð snemma stóðu leiðtogar Þjóðverja upp úr, réðu sveitir og fóru að leggja undir sig nýjar lönd eða þjóða þjónustu sína við þá sem þurftu á þeim að halda. Árið 72 f.Kr. e. slíkur leiðtogi Suev-landslíðsins, Ariovist, kom til Gallíu með 15 þúsund manns í boði keltnesku ættkvíslanna í Arverns og Sequans sem börðust við Aedu. Eftir að hafa mölvað Edues og komið sér fyrir í norðurhluta Gallíu, byrjaði Ariovist að auka eigur sínar. Fjölmargir fulltrúar ýmissa germönskra ættbálka settust að í löndum sömu raðir sem herteknir voru af Ariovista-sveitinni.

Um það leyti Tacitus voru Þjóðverjar þegar komnir á hærra þroskastig. Þeir náðu (þó í litlu magni) og unnu járn, gull, kopar, silfur, tin, blý, stunduðu vefnað, leirmuni. Þjóðverjar virtust varanlegri byggðir. Búskapartæknin hefur batnað. Ræktanlegar jarðir voru ræktaðar með plóg sem teiknuð var af einu eða tveimur þörum af uxum. Landrækt var framkvæmd af stórum fjölskyldum eða húsasamfélögum, venjulega samanstendur af nokkrum kynslóðum. Eignarhald yfir yfirráðasvæði þorpsins tilheyrði enn öllu samfélaginu, sem úr ættinni tók að breytast í nágretta, þar sem tengsl milli húsasamfélaganna, sem búa í þorpinu, veiktust smám saman. Íbúar í þorpinu deildu sameiginlegum löndum – haga osfrv.

Skiptingin milli fjölskyldna lands, sem úthlutað er til einstaklingsræktunar, var gerð ekki jafnt, heldur «verðugt» yfirmanns stórrar fjölskyldu, það er að segja af félagslegri stöðu. Þetta var ein birtingarmynd félagslegrar lagskiptingar sem hófst meðal Þjóðverja af völdum vöxtur framleiðsluaflla. Fulltrúar aðalsmanna nutu nú góðs af þrældómi feðraveldisins, sem á barnsaldri var líklega til jafnvel á tímum keisarans. Í fyrsta lagi var stríðsfangum breytt í þræla. Þrælar meðal Þjóðverja fengu búfénað og land, sem þeir áttu að leggja hluta af uppskerunni fyrir eigendurna. Þræla börn voru alin upp með börnum hinna frjálsu og þó að þrælarnir tækju ekki þátt í opinberum málum var munurinn á milli þeirra og hinna frjálsu mun sláandi en í Róm. Ættarmál ættbálksins og leiðtogar ættbálkanna, sem söfnuðu í kringum þeim aðsetur stríðsrekkinna ungmenna, spiluðu þegar verulegt hlutverk, en aðsta ákvörðun í mikilvægum málum tilheyrði samt landsfundinum.

Á annarri öld og í byrjun III aldar. Rómverskir kaupmenn fóru að ryðja sér til rúms í sífellt fjarlægari heimsveldi. Þýski ættbálkurinn kaupir innflutt áhöld, vín og skartgrip. Þar sem hún þarf peninga til að mæta nýjum þörfum, selur hún nautgrip, feld og þræla til rómverskra kaupmanna. Smám saman beittu germönsku ættkvíslunum líflegri flutningsviðskiptum og fluttu rómverskar vörur til Skandinavíu, þar sem að sögn Tacitus var sterkt sameining germönskra ættbálka og til Eystrasaltsríkjanna. Í tengslum við vöxt verslunar þróaðist siglingar og skipasmíði batnaði. Annað handverk þróaðist einnig – keramik, vefnaður, skartgripir, málmvinnsla. Þýskir iðnaðarmenn gerðu sjálfir vopn, við the vegur, og svo flókin tengsl eins og keðjupóstur. Þýskir kaupmenn fóru að flytja út ekki aðeins rómverskar vörur, heldur einnig staðbundnar vörur til norðurs og austurs. Á sama tíma er landbúnaðurinn að þróa, bestu kynin af nautgripum og sérstaklega hrossin eru alin upp, sem vakti mjög mikilvægi þýska riddaraliðsins. Allt þetta leiddi smám saman til breytinga á eðli sambands Þjóðverja og heimsveldisins.

Ójöfnuður innan samfélagsins birtist í dreifingu lands og ríkustu fjölskyldurnar voru með fleiri þræla og nautgrip, því nautgripir og þrælar voru hreyfanleiki sem ekki var stjórnað af samfélaginu. Helsti framleiðandi auðsins var samt frjáls meðlimur samfélagsins. Nokkrir þrælar voru gróðursettir á jörðu niðri og greiddu gjöld með matvöru; rekstur þeirra var samt ekki mjög mikill. Í tengslum við þessa megin félagslegu mótsögn sem kom upp í samfélagi hinna fornu Þjóðverja, var mótsögn milli hinna einföldu frjálsu, sem enn samanstóð af meginhluta ættbálksins, og aðalsmanna. Á sama tíma komu einnig upp mótsagnir innan breiðu messunnar í samfélaginu. Að vita á þeim tíma Tacitus var aðalsmaður ættbálka sem skar sig úr í meira mæli en á fyrra tímabili og leiðtogarnir og lið þeirra, sem komust lengra í stríðunum, léku æ mikilvægara hlutverk. Þrátt fyrir félagslega aðgreiningu sem hófst meðal Þjóðverja, voru klanapantanir enn mikilvægar í opinberu lífi: á grundvelli ættarinnar var smíðuð fótgöngulið, sem samanstóð af öllu venjulegu frjálsu fólki, ættingjar tóku þátt í að greiða eða taka á móti ofurliði (lausnargjald) fyrir morð og sekta fyrir minniháttar misferli. Það var venja ættar

hefnd, gestrisni var víða þróuð. Jafnvel nokkrar leifar af stærðfræði hafa lifað – sérstakt lotningu fyrir konur, áhrif prestsprúða o.s.frv.

Конец ознакомительного фрагмента.

Текст предоставлен ООО «ЛитРес».

Прочитайте эту книгу целиком, [купив полную легальную версию](#) на ЛитРес.

Безопасно оплатить книгу можно банковской картой Visa, MasterCard, Maestro, со счета мобильного телефона, с платежного терминала, в салоне МТС или Связной, через PayPal, WebMoney, Яндекс.Деньги, QIWI Кошелек, бонусными картами или другим удобным Вам способом.